

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319010230
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8319010230.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.10.2019, v trestnej veci obžalovanej X. X. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovanej X. X., o odvolaní obžalovaného F. L. a o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/42/2019 zo dňa 19.06.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por., z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u oboch obžalovaných.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

u k l a d á :

Obžalovanej X. X., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O., prechodne bytom O., P. XX, t.č. vo väzbe v ÚVV Košice,

podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. vzhľadom na neprítomnosť poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Tr. zák. a priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 6 /šesť/ rokov.

- 2 - 8To 39/2019

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody ju zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad na 1 /jeden/ rok.

Obžalovanému F. L., nar. XX.XX.XXXX vo V., G. republika, trvale bytom F., E. XXXX/XX, t.č. vo väzbe v ÚVV Košice,

podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. vzhľadom na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. l/ Tr. zák. a neprítomnosť priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 a § 39 ods. 2 písm. d/ per analogiam Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 /dvoch/ rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody ho zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovanej X..

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 3T/42/2019 zo dňa 19.06.2019 boli obžalovaní: 1. X. X., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O., prechodne bytom O., P. XX, t.č. vo väzbe v ÚVV Košice, 2. F. L., nar. XX.XX.XXXX vo V., G. trvale bytom F., E., t.č. vo väzbe v ÚVV Košice, uznaní vinnými obž. X. X. sčasti samostatne a sčasti ako spolupáchateľka podľa § 20 Tr. zák. z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j/ Tr. zák. a obž. F. L. sčasti samostatne a sčasti ako spolupáchateľ podľa § 20 Tr. zák. zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- si od presne nezistenej doby najneskôr však od leta 2018 spoločne a neoprávnene kupovali, ako aj ináč zadovážovali omamné a psychotropné látky, a to predovšetkým psychotropnú látku metamfetamín, ktorý je podľa zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do 2. skupiny psychotropných látok, tento v rôznych množstvách neoprávnene dovážali do Humenného a jeho blízkeho okolia, kde metamfetamín neoprávnene prechovávali u seba ako aj na iných miestach v Humennom a jeho blízkom okolí vo svojej dispozícii, pričom uvedený metamfetamín sčasti sami konzumovali a sčasti ho v rôznych množstvách a za rôzne sumy predávali alebo bezodplatne zadovážovali F.. U. U. a obv. L. aj Q.

- 3 - 8To 39/2019

H.; obv. X. X. navyše uvedený metamfetamín tiež neoprávnene predávala alebo bezodplatne zadovážovala aj E. B., F. C. a P. C. až do 10.10.2018, kedy boli zadržaní, pričom pri osobných prehliadkach a pri prehliadke iných priestorov a pozemkov boli u X. X. okrem iných vecí nájdené v peňaženke aj papierová skladačka s obsahom bieleho kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,32 g (320 mg) s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu s prímiesou metylsulfonylmetánu (MSM), s priemerným obsahom metamfetamínu 51,1 %, pričom z predloženého kryštalického materiálu by bolo možné pripraviť minimálne 4 bežné jednotlivé dávky drogy, ktoré sú schopné ovplyvniť psychiku užívateľa, ďalej bolo nájdené plastové vrečko s klipom s obsahom bieleho kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,05 g (50 mg) s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu s jej priemerným obsahom 79,6 %, pričom z predloženého kryštalického materiálu by bolo možné pripraviť minimálne 1 bežnú jednotlivú dávku drogy, ktorá je schopná ovplyvniť psychiku užívateľa, nájdená bola aj zatavená injekčná striekačka s obsahom bieleho kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,17 g (170 mg) s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu s prímiesou metylsulfonylmetánu (MSM), s priemerným obsahom metamfetamínu 57,4 %, pričom z predloženého kryštalického materiálu by bolo možné pripraviť minimálne 2 bežné jednotlivé dávky drogy, ktoré sú schopné ovplyvniť psychiku užívateľa, plastové vrečko s klipom s obsahom bieleho kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 1,16 g (1160 mg) s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu s prímiesou metylsulfonylmetánu (MSM), s priemerným obsahom metamfetamínu 48,0 %, pričom z predloženého kryštalického materiálu by bolo možné pripraviť minimálne 14 bežných jednotlivých dávok drogy, ktoré sú schopné ovplyvniť psychiku užívateľa a pri prehliadke iných priestorov a pozemkov bola nájdená dvojdielna drvička na tabak s obsahom neznámej sušiny o celkovej hmotnosti 0,16 g (160 mg) s prítomnosťou účinnej látky THC (tetrahydrokanabinolu) rastliny konope (Cannabis), ktoré sú podľa zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do 1. skupiny omamných látok obsahujúce účinnú látku tetrahydrokanabinol /THC/, s priemernou koncentráciou 11,2% hmotnostných THC a účinná látka THC je v zmysle uvedeného zákona zaradená do I. skupiny psychotropných látok, pričom z predloženého množstva konope by bolo možné pripraviť minimálne 1 bežnú jednotlivú dávku drogy, ktorá je schopná ovplyvniť psychiku užívateľa a pri uvedenej prehliadke boli zaistené aj ďalšie predmety slúžiace na prechovávanie, manipuláciu a konzumovanie omamných a psychotropných látok ako sklenená fajka a digitálna váha, na ktorých bola zistená

prítomnosť stopového množstva omamných a psychotropných látok a pri domovej prehliadke u X. X. boli nájdené a zaistené ďalšie predmety slúžiace na prechovávanie, manipuláciu a konzumovanie omamných a psychotropných látok najmä plastová drvička, zatavené injekčné striekačky a sklenená banka, na ktorých bola zistená prítomnosť stopového množstva omamných a psychotropných látok, ako aj písomné poznámky X. X. popisujúce postup pri výrobe metamfetamínu.

Za to bol uložený obž. X. X. podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 písm. c/, j/, § 38 ods. 2, 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 /päť/ rokov nepodmienečne.

- 4 - 8To 39/2019

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody bola zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad na dobu 1 /jedného/ roka.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Obž. F. L. podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j/, l/, n/, § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 /troch/ rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu proti výroku o vine a treste písomné odvolanie, v ktorom namietala proti právnej kvalifikácii skutku ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi aj podľa § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák., nakoľko podľa jej názoru nebolo v trestnom konaní jednoznačne a bez akýchkoľvek najmenších pochybností dokázané, aby čin spáchala závažnejším spôsobom konania t.j. na viacerých osobách. Podľa obžalovanej pri právnej kvalifikácii jej konania súd prvého stupňa konal v rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu, nakoľko výrok o vine súd založil predovšetkým na výpovediach svedkov, z ktorých jednoznačne nevyplývalo, že by im predávala metamfetamín. Obžalovaná namietala hodnotenie výpovedí svedkov, na ktoré odkazoval súd prvého stupňa. Tak uvádzala, že svedok F.. U. U. je dlhodobo psychiatrickým pacientom, liečeným na schizoidnú poruchu osobnosti a ťažkú formu schizofrénie, trpí halucináciami a ma samovražedné sklony, bol v roku 2018 opakovane liečený formou elektrošokov, je užívateľom liekov, ktoré ovplyvňujú jeho racionálne myslenie, a preto jeho výpoveď považovala za nedôveryhodnú so zníženou výpovednou hodnotou, a ako takú za nepoužiteľnú ako dôkaz v neprospech obžalovanej. K svedkovi Q. O. uviedla, že tento bol v priebehu konania už nebohý, jeho výpoveď v prípravnom konaní považovala za účelovú, nakoľko mu obžalovaná namiesto metamfetamínu predala doplnkovú kĺbovú výživu a touto formou sa jej chcel pomstiť, čo vo svojej výpovedi podľa názoru odvolateľky potvrdil aj svedok P. T., keď na hlavnom pojednávaní dňa 17.06.2019 uviedol, že kryštalická látka, ktorú im predala obžalovaná, naňho nemala žiadne účinky a že mu svedok O. v prípravnom konaní povedal, ako má vypovedať, aby ich výpovede sedeli. Svedkyňa Q. H. je dlhodobou konzumentkou metamfetamínu a zároveň aj konzumentkou liekov na upokojenie a podľa odvolateľky bolo v tomto prípade nespochybniteľné, že svedkyňa dokáže určiť, či jej bol predaný metamfetamín alebo nejaká náhrada, lebo z jej výpovede

- 5 - 8To 39/2019

vyplýva, že obžalovaná jej predala niečo iné, na základe čoho kontaktovala obžalovaných, aby jej vrátili peniaze a z tohto dôvodu medzi nimi došlo aj ku konfliktu, pričom v ostatných prípadoch jej obžalovaná nikdy nič nezabezpečovala ani

nepredávala. Pokiaľ ide o svedkov B. a C., podľa odvolateľky nebolo jednoznačne preukázané, že by im zadovážila pervitín, nakoľko ani jeden zo svedkov neudával po užití látky od obžalovanej zmeny psychiky a vnímania, ktoré sa spájajú s užitím pervitínu. Svedok C. sa nevedel presne vyjadriť, či látka, ktorú dostal od obžalovanej, bol pervitín, nakoľko nepociťoval po jej užití žiadne účinky a keďže bol v minulosti

užívateľom omamných a psychotropných látok, považovala za pravdepodobné, že vie, aký vplyv užitie takýchto látok má na jeho osobu a svedok B. taktiež uvádzal, že po užití látky získanej od obžalovanej nepociťoval žiadne účinky. Obžalovaná trvala na svojej obhajobe, že týmto svedkom zadovážila, resp. predala kľbovú výživu. Látku, ktorú spoločne užíla so svedkom B., nepripravovala priamo pred ním. Podľa vyjadrenia samotného svedka B. ju vytiahla z kabelky. Aj ostatní svedkovia zhodne tvrdili, že im síce bola zo strany obžalovanej predaná biela kryštalická látka, ale po jej užití nemali pocit alebo stav, ktorý by zodpovedal užitiu metamfetamínu.

Ďalej obžalovaná odkazovala aj na výpoveď znalca J. X. C., že MSM je voľne dostupný výživový doplnok, je to výživa pre kľby a hoci metamfetamín a MSM vyzerajú a chutia rovnako, rozdiel je len v prípade užitia, keď v prípade MSM sa nejedná o omamnú ani psychotropnú látku a nedostaví sa požadovaný účinok. Účinky metamfetamínu ako látky od obžalovanej popisoval len svedok F. U. U., ktorého vnímanie účinkov tejto látky bolo podľa odvolateľky ovplyvnené jeho psychiatrickou diagnózou (halucinácie, samovražedné sklony a pod.), svedkovia O. a A. zhodne udávali len zvýšený príliv energie po užití látky od obžalovanej, čo však u svedka O. mohlo byť spôsobené nadmerným požitím alkoholických nápojov a u svedka A. bolo popisovanie účinkov len skreslené, nakoľko „pervitín“ užíval vtedy prvýkrát a len mu bolo povedané, aké to má účinky. Okrem toho obžalovaná poukazovala na to, že v trestnom konaní nebola zabezpečená ani jedna vzorka látky, ktorú mala predávať svedkom a tak podľa jej názoru, nemožno jednoznačne potvrdiť, že išlo o metamfetamín, pričom množstvo metamfetamínu, ktoré bolo nájdené pri osobnej prehliadke a pri prehliadke iných priestorov a pozemkov u obžalovanej, bolo len pre jej osobnú potrebu a pre ňu by to zodpovedalo maximálne 6 dávkam. Obvykle jednorazová dávka drogy na použitie nie je dávkou konštantnou, ale individuálne sa meniacou v závislosti od jedinca, najmä s prihliadnutím na stav jeho fyzickej a psychickej dispozície a závislosti. S poukazom na zásadu „žaden trestný čin bez zákona, žaden trest bez zákona“ a „v pochybnosti v prospech obžalovaného“ obžalovaná uviedla, že nemôže byť odsúdená za namietaný trestný čin, že obžaloba neunesla dôkazne bremeno v tejto veci a na základe vykonaného dokazovania nebolo dostatočne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa obžalovaná dopustila skutku na viacerých osobách.

V podstate na základe uvedeného obžalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alebo aby ju odvolací súd uznal vinnou len zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1. Tr. zák.,

- 6 - 8To 39/2019

nakoľko nebolo v konaní preukázané, aby obžalovaná tento čin spáchala závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách a uložil jej trest odňatia slobody na maximálne možnej dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby.

Obžalovaný F. Džupinka podal svoje odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku a vymedzil ho tak, že podáva odvolanie len proti výroku o treste. S poukazom na požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a garanciami základných práv jednotlivcov odkazoval na to, že v súlade so zásadou „nulla poena sine lege“ má súd dostatočný priestor pre individualizáciu trestu podľa okolností konkrétneho prípadu, pričom vychádzajúc zo zásady humanity treba podľa obžalovaného dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu a že cieľom trestného konania by malo byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcny postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Preto podľa odvolateľa je v takom prípade dobré, že páchatel trest považuje za adekvátny, spravodlivý a súhlasí s ním. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatela a jeho rodiny), či možnosť jeho nápravy. Podľa názoru odvolateľa má byť uložený trest úmerný aj škode, ktorú páchatel trestným činom spôsobil a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy, nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zvážených všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela, pričom primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatela je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatela nemôže dôjsť. V podstate na základe uvedeného obžalovaný

žiadal, aby mu bol v odvolacom konaní uložený trest odňatia slobody, výkon ktorého bude podmiennečne odložený.

Proti výrokom o treste v neprospech oboch obžalovaných podal v zákonnej lehote písomné odvolanie okresný prokurátor a vytkol okresnému súdu, že v tomto prípade neprimerane mierne postupoval, keď uložil obžalovanej trest odňatia slobody na samej dolnej hranici, ktorá je uvedená v ustanovení § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zák., lebo aj keď sa jedná o mladého človeka, o človeka u ktorého je pomerne vysoká šanca na prevýchovu, na druhej strane si podľa prokurátora nemožno nevšimnúť, že obžalovaná ako aj obžalovaný nikde nepracovali a financie, ktoré získali predajom omamných a psychotropných látok, boli zdrojom ich obživy. V ubytovni, v ktorej bývali, sa našli veci potrebné k výrobe, predaju a aj aplikácii omamných a psychotropných látok, vrátane poznámok o spôsobe prípravy metamfetamínu s tým, že odvolateľ považoval za vysoko pravdepodobné, že celý rozsah trestnej činnosti sa ani jednému obžalovanému nepodarilo preukázať, pretože časť osôb, ktoré boli vypočúvané v procesnom postavení svedkov, využila svoje právo k veci nevypovedať. Odvolateľ poukazoval vo vzťahu k obhajobe obžalovanej aj na skutočnosť, že pri expertíznom skúmaní bolo zistené, že aj vo vzorkách, ktoré sa našli, sa jednalo o dávky schopné ovplyvniť psychiku priemerných konzumentov a

- 7 - 8To 39/2019

tiež tam bola zistená aj prítomnosť kľbovej výživy, čo podľa odvolateľa nasvedčovalo záveru, že u obžalovanej i obžalovaného výrazne prevládal zlíštny záujem, snaha zarobiť čo najviac finančných prostriedkov predajom drog. Odvolateľ na záver dodal, že u obžalovaného predaj drog zrejme bol hlavným zdrojom obživy, keď za obdobnú

trestnú činnosť je vo výkone trestu odňatia slobody aj brat obžalovaného. Pritom okresný prokurátor odkazoval na výpovede svedkov Q. a F. U. U. k účinkom drog na človeka. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu namietal použitie § 36 písm. c/ Tr. zák. z dôvodu, že obžalovaná vedela, že je drogovovo závislá, sama uvádzala, že sa chce liečiť, no aj tak si drogy zabezpečila. U obžalovaného poukazoval na to, že tento odmietal vypovedať a len tvrdil, že sa snažil svojej priateľke pomáhať s predajom kľbovej výživy. U obž. X. okresný prokurátor preto navrhol po zrušení výroku o treste uložiť jej trest odňatia slobody síce pod dolnú hranicu trestnej sadzby, no tak, aby uložený trest bol podstatne vyšší ako dolná hranica pri mimoriadnom znížení trestu uvedenom v § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. s tým, aby zaradenie do ústavu na výkon trestu odňatia slobody zostalo v uloženej podobe. Okresný prokurátor navrhol aj uloženie trestu prepadnutia vecí zaistených pri domovej prehliadke. U obž. F. L. okresný prokurátor navrhol po zrušení výroku o treste uložiť trest odňatia slobody v dolnej polovici prípustnej trestnej sadzby, pretože v danom prípade odvolateľ považoval trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov za neprimerane mierny, nekorešpondujúci s charakterom trestnej činnosti, ako aj s následkami, ktoré by mohol týmto spôsobom obžalovaným osobám, ktorým predával omamné a psychotropné látky, spôsobiť a preto považoval za primeraný trest odňatia slobody pri polovici trestnej sadzby uvedenej v § 172 ods. 1 Tr. zák.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., v súlade s ktorým, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po doplnení dokazovania o prečítanie aktuálneho odpisu registra trestov, registra priestupkov a hodnotení z výkonu väzby u oboch obžalovaných a vykonaní svojej prieskumnej povinnosti v odvolaniach vymedzenom rozsahu zistil, že v napadnutom rozsudku došlo vo výroku o trestoch k porušeniu ustanovení Trestného zákona u oboch obžalovaných, v dôsledku čoho bolo potrebné nahradiť výroky o treste rozhodnutím odvolacieho súdu.

Z predloženého spisu vyplynulo, že na hlavnom pojednávaní bolo prijaté vyhlásenie obž. F. L. o vine. Oproti tomu obž. X. X. poprela spáchanie žalovaného skutku a obhajovala sa tým, že pervitín síce užívala, no nepredávala ho. Svedkom A., O., U. a C. predávala len kľbovú výživu, a to kvôli tomu, že potrebovala peniaze pre seba na pervitín. V minulosti pozvala svedkov C. a B., aby s ňou užíli pervitín. Pervitín, ktorý bol nájdený pri domovej prehliadke, bol pre ňu, nájdené sklenené banky a sklenená fajka mohla použiť ona, no písomné poznámky k výrobe pervitínu

- 8 - 8To 39/2019

jej nepatrili a mala ich len prepísať nejakej jej neznámej osobe. Plastová drvička, v ktorej bola nájdená marihuana, jej nepatrila, ona marihuanu nefajčila. Okrem toho tvrdila k zaistenému množstvu marihuany, že z 1,16 gramu pervitínu by určite pre ňu nebolo možné mať 14 až 56 dávok, lebo preňu by to stačilo na maximálne 6 dávok. Bola dlhodobo užívateľkou pervitínu a dodala, že keď si konzumenti dali normálny pervitín a potom si od nej kúpili kĺbovú výživu, tak to u nich mohlo vyvolať placebo efekt. Pokiaľ ide o svedka F. U. U., od nej nikdy pervitín nedostal a nedostal väčšinou ani tú kĺbovú výživu, pričom ju niekoľkokrát telefonicky kontaktoval a vytýkal jej buď to, že nešlo o pervitín, alebo že mu nič nedoniesla. Aj svedkyni Q. H. odniesla kĺbovú výživu, pričom od nej táto svedkyňa následne žiadala peniaze vrátiť, lebo nešlo o pervitín. Svedok P. T. bol za ňou jedenkrát spolu so Q. O., keď si od nej kúpili kĺbovú výživu za 20,- Eur. P. C. od nej nikdy nedostal pervitín. L. O. bol za ňou iba raz, taktiež sa nejednalo o pervitín. X. A. bol za ňou niekoľkokrát, sám uznal, že nešlo o pervitín a tiež uviedol, že iba vzala peniaze a už neprišla.

Svedok F. U. U. však vo svojej výpovedi dňa 11.10.2018 priamo usvedčil obžalovanú, keď po poučení o práve odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vypovedal, že asi 4krát za posledné 3 mesiace kúpil od obžalovanej a obžalovaného pervitín, a to 2,5 dielika za 50,- Eur v papierovej obálke, dávky užil a cítil, že je to pervitín, mal nával eufórie a dodal, že obaja obžalovaní predávali celkom kvalitný pervitín, a tak 6 až 7 krát od obžalovanej kúpil pervitín, pričom obžalovaná mu naposledy predala pervitín za 60,- Eur. Potvrdil, že bol opakovane na liečbe svojej drogovej závislosti a v súčasnosti sa lieči ambulantne. Pritom svedok nepoprel pravdivosť svojej výpovede, len následne vo veci vypovedať odoprel. Skutočnosť, že svedok je podľa svojho udania psychiatrickým pacientom s diagnózou Schizoidná porucha osobnosti a pravidelne užíva lieky, podľa názoru odvolacieho súdu nevyklúčila hodnovernú povahu jeho usvedčujúcej výpovede. Táto výpoveď nie je pritom v rozpore s vyhlásením obžalovaného o jeho vine. V prospech svedka vyznieva v tomto prípade jeho predchádzajúca osobná skúsenosť s pervitínom, ktorá zjavne umožnila svedkovi identifikovať látku, ktorú od obžalovaných podľa obžaloby zakúpil ako drogu pervitín. Nakoniec, znaleckým posudkom bolo potvrdené, že tak obžalovaní ako aj tento svedok boli užívateľmi pervitínu, čo potom odôvodnenosti motívu obchodovania s pervitínom zo strany obžalovaných vo vzťahu k svedkovi ako kupujúcemu nasvedčuje.

Z výsledkov toxikologického vyšetrenia moču, vzorku ktorého odovzdali obidvaja spoluobžalovaní, ako aj svedok U. je zrejmé, že test u všetkých troch bol pozitívny na amfetamín a metamfetamín, u obžalovaného L. aj na THC. Tieto výsledky posilňujú dôvodnosť obžaloby a svedčia o tom, že aj svedkovi U. bol zo strany obžalovaných predaný pervitín, ako svedok vyššie uvádzal.

Hodnovernosti jeho výpovede nasvedčuje aj skutočnosť, že obžalovaná je ako dílerka pervitínu usvedčovaná aj výpoveďou svedka P. C., ktorý priznal, že drogy užíval a zadavažoval si ich tak, že väčšinou sa ozval cez telefón obžalovanej, pričom nie viac ako 10 krát súhlasila, pri stretnutí mu za cenu 10,- Eur za dielik, skladačku odovzdala obálku s bielou látkou vo forme prášku, ktorú si hneď narysoval

- 9 - 8To 39/2019

a potiahol. Na hlavnom pojednávaní síce uvádzal, že hoci mu povedala, že sa jedná o pervitín, no po použití nedošlo k žiadnym účinkom, v skoršej, prečítanej výpovedi zo dňa 25.02.2019 uvádzal, že v kupovaných skladačkách bol pervitín v kryštalickej alebo práškovej forme, pôsobil na neho povzbudzujúco, nemusel spať a keď išiel do baru, mohol piť alkohol bez medzí a neopil sa. Vzhľadom na podrobnosti o účinkoch takto kupovanej látky, ktoré svedok sám opísal, odvolací súd za okolnosti, že išlo o užívateľa tejto drogy, považoval zmenu jeho výpovede na hlavnom pojednávaní za nehodnovernú. Svedok evidentne kupoval pervitín, keď dokázal posúdiť aj jeho kvalitu vypovedajúc, že asi v 2 prípadoch bol pervitín menej kvalitný. Okrem toho svedok popísal z osobnej skúsenosti účinky užitia pervitínu a dodal, že obžalovaná asi v 2 z 10-tich prípadov mu predala nekvalitný pervitín, pričom však aj v týchto dvoch prípadoch išlo o pervitín. Zmene výpovede svedka odvolací súd nemal dôvod uveriť, aj preto, že svedok príčinu rozporu svojej skoršej výpovede oproti neskoršej hodnoverné nevysvetlil.

Svedok E. B. potvrdil, že obžalovaná mu asi 5-6 krát ponúkla pervitín v mesiacoch august až september 2018, pervitín užíval s ňou tak, že pervitín ona rozdelila na mobilnom telefóne a následne zrolovanou bankovkou ju užili. Túto látku vybrala zo svojej kabelky a asi 3krát ju mala už rozdelenú a 2-3 krát ju ešte len pred ním rozdelila. Svedok síce uvádzal, že po užití nemal pocit, že by bol vitálnejší, sviežejší, no treba poukázať na skutočnosť, že s ním túto látku užila osobne obžalovaná, ktorá bola užívateľkou pervitínu a je evidentne nelogickým, aby táto užívateľka pervitínu ho ponúkla pervitínom, s ním tú istú

látku užívala a zároveň pritom svedkovi opakovane predstierala, že nejde o pervitín, ale o kĺbovú výživu, ktorá účinky pervitínu nemá.

Svedok F. C. usvedčoval obžalovanú výpoveďou, že od nej raz alebo dvakrát kúpil pervitín za 10,- Eur, 20,- Eur, v minulosti bol užívateľom omamných a psychotropných látok, a aj keď uvádzal, že nepociťoval zmenu psychiky alebo vnímania a že v porovnaní s prípadmi, kedy si aplikoval pervitín, to čo od nej kúpil, nemalo na neho žiadne účinky, odvolací súd považuje za nelogické, aby od nej v snahe kúpiť pervitín opakovane kupoval látku prezentovanú ako pervitín, no ktorá by pervitínom nebola. Takéto konanie zo strany svedka by bolo úplne bezdôvodné a ako také ho odvolací súd nepovažuje za hodnoverné.

Svedok X. A. na hlavnom pojednávaní potvrdil, že od obžalovanej si raz kúpil látku, po ktorej mal viac energie a potom druhýkrát jej dal peniaze, lebo si od nej chcel kúpiť pervitín, no oklamala ho. Myslí si, že išlo o pervitín, lebo mu vraveli, že to má také účinky. Takto pervitín užil prvýkrát, predtým ešte pervitín neužíval. Aj tento svedok vyhybavo zmenil výpoveď oproti prípravnému konaniu, kedy dňa 05.02.2019 vypovedal, že obžalovaná mu za 20,- Eur odovzdala pervitín v alobale a aplikoval si ho šnupaním a zapôsobil na neho tak, že sa cítil nabudeným, potom jej dal za pervitín 30,- Eur, no už nič mu nedoniesla, potom znova, ale jej odovzdal 20,- Eur za pervitín, no ten mu znova nedoniesla. Usvedčoval ju aj pri konfrontácii, keď uviedol, že 1krát mu predala pervitín, látka bola biela ako cukor, mal z nej chvíľu energiu, pričom asi pred 4 rokmi užil pervitín a tiež mal energiu a táto látka mala obdobné účinky ako látka, ktorú mu predala obžalovaná. Zmene výpove-

- 10 - 8To 39/2019

de svedka odvolací súd nemal dôvod uveriť, aj preto, že svedok príčinu rozporu svojej skoršej výpovede oproti neskoršej hodnoverne nevysvetlil.

Aj svedok L. O. v prípravnom konaní usvedčoval obžalovanú tvrdením, že v lete minulého roka v bare v Humennom za 15,- Eur kúpil od nej pervitín, skonsumoval ho šnupaním do nosa, pričom cítil sa po ňom nabudený, no zmenu vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, že raz od nej kúpil biely prášok, no nevie o čo išlo, že nepoznal účinky, že vtedy to užil prvýkrát a účinky to malo na neho také, že sa mu zdalo, že má viac energie, bol ale pritom opitý, a tak sa na viac nepamätá, hodnoverne nevysvetlil.

Z prečítaných zápisníc o výpovedi svedka Q. O., ktorý bol užívateľom pervitínu, vyplynulo, že tento si od obžalovanej kúpil pervitín 1krát, a to vtedy, keď za ňou išiel s P. T., odsypala mu 2g, ktoré mu dala do papierovej skladačky za 20,- Eur na čerpacej stanici P. v O..

Svedok P. T. v prečítanej zápisnici o výpovedi zo dňa 10.12.2018 uviedol, že vtedy užil pervitín prvýkrát a malo to na neho povzbudzujúce účinky, nemohol spať, nebol unavený, veľa fajčil, potom aj vracal. Zároveň tvrdil, že v živote užil pervitín len vtedy, keď ho kúpil od obžalovanej. Na hlavnom pojednávaní už menil svoju výpoveď tak, že malo ísť o pervitín, vyzeralo to ako pervitín, ale nemalo to ten efekt, a že O. bol nervózny, že dal peniaze, no nemal z toho žiaden očakávaný stav a večer mu volal, čudujúc sa tomu, čo kúpili a tiež tvrdil, že za ním prišiel O. s tým, že má vypovedať tak, ako on vypovedal, aby im sedeli výpovede, lebo O. sa chcel za tých 30,- Eur pomstiť obžalovanej. Rozpor vysvetľoval tým, že sa potom cítil čudne, že prečo by mal vypovedať tak, keď to tak nebolo. Tomuto vysvetleniu ani odvolací súd neuveril, keďže jednak so zmenou prišiel svedok T. až s odstupom času od pôvodnej svojej usvedčujúcej výpovede, pri ktorej podrobne popísal účinky užitej kúpenej látky na svoj organizmus a ktorá bola vo svojej podstate súladná s výpoveďou svedka O., ktorý opakovane obžalovanú vo svojich výpovediach usvedčoval. Navyše bolo by nelogické, aby v ten istý okamih svedkovi T. predala MSM a svedkovi Hamadákovi pervitín, keď to, čo spoločne kúpili, aj spoločne užili.

Skutočnosť, že svedok T. na hlavnom pojednávaní zmenil svoju výpoveď a nepotvrdzoval výpoveď tohto už zosnulého svedka, neznamená, že ňou zásadne takú usvedčujúcu výpoveď spochybnil. V súvislosti s ostatnými dôkazmi usvedčujúcimi obžalovanú z obchodovania s pervitínom, ani odvolací súd nemal dôvod o výpovedi svedka O. pochybovať.

Vystupovanie obžalovanej v úzkom spojení s obžalovaným ako dílmi pervitínu potvrdila aj svedkyňa Q. H. výpoveďou, že obžalovaný jej najmenej 5 krát doniesol pervitín, ktorý spoločne užili. Obžalovaný pritom bol v predmetnom čase druhom obžalovanej, pričom z jej výpovede vlastne vyplynulo, že obaja

obžalovaní s pervitínom obchodovali, keď v jej prípade obžalovaná mala od obžalovaného jej pervitín doniesť, za ktorý svedkyňa obžalovanej dala 20,- Eur.

- 11 - 8To 39/2019

Zo znaleckých posudkov predložených Kriministickým a expertíznym ústavom Košice vyplynuli charakteristiky zákonne zaistených látok a vecí uvedených v skutkovej vete, vrátane rozdielov medzi látkami metamfetamínu a MSM vzhľadom na ich účinky. Vyplýva z nich, že metamfetamín stimuluje centrálny nervový systém, dostavujú sa neobyčajne silné a jasné vnemy, myslenie je subjektívne vnímané ako rýchle a prenikavé, v skutočnosti je však neproduktívne, zvyšuje psychomotorické tempo, odstraňuje potrebu spánku, pocit únavy a znižuje chuť do jedla. Pri dlhodobom užívaní dochádza ku chronickej intoxikácii, ktorá sa navyše prejavuje depresiami, podozrievavosťou a vzťahovačnosťou, často krátko so samovražednými tendenciami. Na metamfetamín sa vyvíja silná psychická závislosť organizmu. Také účinky MSM nemá. Preto odvolací súd nepovažuje za hodnoverné a vôbec opodstatnené, aby užitie MSM bolo spôsobilé vyvolať placebo efekt, keďže MSM nemá také psychotropné účinky ako pervitín, čo užívateľ, a to najmä užívateľ s predchádzajúcou skúsenosťou s pervitínom, zjavne musel rozoznať.

Vzhľadom na tieto dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti ani odvolací súd neuveril obhajobe obžalovanej. Pritom treba okresnému súdu vytknúť, že do skutkovej vety neuviedol aj ďalšie osoby, u ktorých bolo preukázané, že im pervitín obžalovaná predala. Takéto doplnenie skutkovej vety by ale znamenalo zmenu v neprospech obžalovanej, keď okresný prokurátor výrok o jej vine nenamietal v jej neprospech, nebolo by v súlade s Trestným poriadkom /§ 322 ods. 3, druhá veta/ výrok o vine obžalovanej meniť.

Skutočnosť, že u svedkov, ktorí od obžalovanej pervitín získali, išlo o užívateľov, ktorí mali predchádzajúce skúsenosti s účinkami pervitínu, nevedla k ich nehodnovernosti. Práve naopak, títo svedkovia vedeli posúdiť, aké účinky má pervitín na ich psychický stav, opakovane sa popritom snažili od obžalovanej pervitín získať a je nepravdepodobné, že by opakovane vyhľadávali obžalovanú za účelom kúpy drogy, ak by ich opakovane podvádzala tým, že by predstierala predaj takej drogy a namiesto toho by im predávala látku MSM, resp. kĺbovú výživu, ktorá účinky pervitínu nemá. Obhajoba založená na tzv. placebo efekte u tak silnej a návykovej drogy ako je pervitín, je vzhľadom na usvedčujúce výpovede svedkov nevierohodná a bola nimi reálne vyvrátená. Pokiaľ samotná obžalovaná uvádzala, že predávala MSM, aby získala peniaze na pervitín, ktorého bola užívateľkou, je nepravdepodobné, že by takto peniaze od užívateľov pervitínu získavala. Medzi MSM a pervitínom je tak zásadný rozdiel, že podobnosť v chuti a vzhľade je nepodstatná. Pokiaľ MSM bola v časti zaistených vzoriek identifikovaná ako prímies do pervitínu, nič to na neoprávnenej dispozícii s pervitínom nemenilo.

To, aký vplyv má pervitín na konkrétnu individuálnu osobu, je právne nepodstatné, pretože pri predmetnej trestnej činnosti sa vychádza z tzv. konzumného priemeru. Javí sa byť totiž potrebným poukázať na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky /R87/2015/, podľa ktorej obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák. sa rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer. Vychádza sa z princípu rovnakého zákonného prístupu ku ktorémukoľvek páchatelovi, ktorý omamnú alebo psychotropnú látku prechováva, bez ohľadu na jeho individuálne fyzické dispozície

- 12 - 8To 39/2019

alebo vyššiu odolnosť získanú užívaním drogy. Rezistencia získaná predchádzajúcou opakovanou aplikáciou omamnej alebo psychotropnej látky nemôže byť dôvodom na priaznivejšiu právnu kvalifikáciu (§ 171 namiesto § 172 Tr. zák., resp. § 171 ods. 1 namiesto § 171 ods. 2 Tr. zák.). Taký prístup by popieral zmysel a zameranie dotknutej trestnoprávnej úpravy, ktorá má prechovávaníu a iným formám disponovania s drogou (a sprostredkovaníu jej konzumácii) zabrániť. Ak sa omamná alebo psychotropná látka v takomto dávkovaní nepredáva, je potom potrebné posúdiť, aký počet obvykle jednorazových dávok na použitie sa v zaistenom materiáli nachádza, a to či už podľa kritéria obsahového množstva účinnej látky, alebo podľa celkového množstevného (hmotnostného, objemového) kritéria. Súd prvého stupňa v tomto prípade správne určil obvykle jednorazovú dávku podľa priemerného konzumenta (bez

subjektívnych hľadísk) vychádzajúc zo záverov podaných posudkov KEU PZ, teda v zmysle vyššie zadefinovaných kritérií a prihliadol na nižší počet vyčíslených dávok v súlade so zásadou prezumpcie nevinu.

Skutočnosť, že v predmetnom trestnom konaní nebola zabezpečená ani jedna vzorka látky, ktorú obžalovaní predávali svedkom, neznižuje opodstatnenosť obžaloby, a to vzhľadom na početnosť a povahu usvedčujúcich dôkazov v spojení so skutočnosťou, že drogy a predmety nájdené pri zaistovacích úkonoch uvedených podrobne v skutkovej vete boli podrobené kriminalistickej expertíze, pričom v predložených vzorkách bol zistený obsah THC a metamfetamínu a na 7 kusoch papiera A4 bol 3krát popísaný postup zhodný s postupom výroby pervitínu, pričom na nich boli zaistené daktyloskopické stopy obžalovaných. Je potom zjavné, že obžalovaní manipulovali s uvedenými nájdenými drogami, k čomu vedie aj zistenie zo znaleckého skúmania ich duševného stavu realizovanom znalcom MUDr. T. X., podľa ktorého obžalovaný mal vytvorenú kombinovanú závislosť na psychoaktívnych látkach marihuane a pervitínu a obžalovaná aktuálne a aj v čase skutku trpela syndrómom závislosti od pervitínu. Pritom o ich príčetnosti nebolo pochyb, lebo týmto znaleckým skúmaním bolo zistené, že ich ovládacia schopnosť bola nepodstatnou mierou znížená u oboch a rozpoznávacía schopnosť plne zachovaná u oboch, no s vysokou pravdepodobnosťou pokračovania závislosti, čo by mohlo byť prípadným nebezpečenstvom pre spoločnosť v zmysle opakovania sa správania obdobného. Preto znalec obom obžalovaným odporúčal uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou.

Podľa odvolacieho súdu v predmetnej veci nenastala situácia, že by o vine obžalovanej zostali po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o prítomnosti okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby, ktorú obžalovaná v podanom odvolaní namietala. Z vykonaného dokazovania potom nepochybne vyplynulo aj podľa názoru odvolacieho súdu, že predmetný skutok sa stal, spáchali ho obaja obžalovaní tak, ako to ustálil súd prvého stupňa, ktorý zároveň odôvodnene a zákonne ho právne kvalifikoval z hľadiska trestnoprávnej zodpovednosti oboch obžalovaných. Vzhľadom na uvedené, nebolo preto namieste do napadnutého výroku o vine obžalovanej.

Pri ukladaní trestu krajský súd zohľadnil účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods.1 Tr. zák., podľa ktorého má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred

- 13 - 8To 39/2019

páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne iných odradí od páchania trestných činov; pričom trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, prihliadal aj na zásady ukladania trestu vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, ako aj na okolnosti prípadu.

V prípade oboch obžalovaných išlo o konzumentov pervitínu, ktorí sa venovali nielen užívaniu drogy, ale aj zabezpečovaniu drogy pre iného najmä predajom.

Obž. X. X. je podľa správy z miesta bydliska slobodná, bezdetná, striedavo býva u otca a u matky, alkoholické nápoje nepožíva. Aj keď sa na ňu hľadá, akoby nebola odsúdená, týka sa to uloženého trestu, pretože z hľadiska osoby obžalovanej nemožno prehliadnúť, že sa v minulosti do rozporu s Trestným zákonom už dostala, keď spáchala prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a prečin pohrdania súdom podľa § 343 ods. 1 Tr. zák. Okrem toho podľa výpisu z evidencie priestupkov spáchala priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, za ktoré jej boli uložené pokuty 20,- Eur a 30,- Eur. Podľa správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné bola dňa 01.02.2016 vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nástupu do 3 ročníka gymnázia, nepoberala a nepoberá žiadne dávky vyplácané týmto úradom. Pred súdom svoj trestný čin ľutovala len v rámci spáchania trestného činu uvedeného v § 172 ods. 1 Tr. zák. Treba pritom uviesť, že súd prvého stupňa v rozpore so zákonnými požiadavkami priznal obžalovanej poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. c/, j/ Tr. zák., hoci na to nemal skutkový podklad. Následne v rozpore so zákonom súd prvého stupňa upravil trestnú sadzbu aj postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. Z vyššie uvedeného vyplýva, že obžalovaná riadny život pred spáchaním trestného činu nevedla, pričom pervitín užívala dobrovoľne, zjavne poznala účinky užívania drog, neliečila sa však zo závislosti na drogách, pričom jej ovládacia a rozpoznávacía schopnosť

nebola výraznejšie negatívnymi dôsledkami drogovej závislosti ako choroby ovplyvnená. Ani odvolací súd nezistil prítomnosť priťažujúcich okolností, a tak v dôsledku vyrovnaného pomeru postupoval podľa § 38 ods. 2 Tr. zák.

Samotné ukládanie trestu odňatia slobody v rámci použitia ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. ako také prokurátor vo svojom odvolaní nenamietal, namietal však výšku uloženého trestu odňatia slobody. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody odôvodňujú pomery na pervitíne závislej obžalovanej, jej vek v spojení s nižšou mierou narušenia tejto páchatelky, keď sa na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená a možnosti jej nápravy, vzhľadom na čiastočné priznanie a prejavenu ľútosť možno považovať ešte za priaznivé. Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa ukladať trest na samej spodnej zákonom mimoriadne zníženej trestnej sadzby. Závažnosť predmetného obzvlášť závažného zločinu vyžaduje prísnejší postih, než aký zvolil súd prvého stupňa. Obžalovaná bola nezamestnaná a ľahkomyselne /vzhľadom na jej osobnosť a vzdelanie/ sa nesnažila získať legálne zamestnanie. Oproti tomu sa venovala užívaniu a predaju pervitínu, jednej z tzv. tvrdých drog, dokonca disponovala písomným návodom na prípravu tejto

- 14 - 8To 39/2019

drogy. To ohrozuje predpoklad, že by už trestom najnižším možným v rámci Trestného zákona v jej prípade bolo možné očakávať dosiahnutie účelu trestu, teda že prestane páchať trestnú činnosť. U obžalovanej pritom síce vidieť snahu v čase skutku zarobiť čo najviac finančných prostriedkov predajom drog, čomu nasvedčovalo prechovávanie pervitínu zmiešaného s MSM, no na druhej strane nebolo preukázané, že by takto miešaný pervitín skutočne aj predávala, čo by inak nasvedčovalo potrebe ešte prísnejšieho trestného postihu. Bolo preukázané, že obžalovaná ponúkala pervitín a svedkovia potvrdzovali nákup pervitínu. Nebola však zaistená žiadna z dávok, ktoré iným užívateľom predala a z ktorej by potom odôvodnenosť týchto námietok vyplynula. Pre dosiahnutie účelu trestu ešte v tomto prípade postačí v záujme generálnej i individuálnej prevencie, po zohľadnení kritérií uvedených v § 34 Tr. zák., uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

U obž. F. L. odvolací súd dospel k záveru, že je možné dosiahnuť účel trestu už trestom kratším, ako mu bol súdom prvého stupňa uložený. O priaznivejších možnostiach jeho nápravy svedčí jeho úplné priznanie a úprimná ľútosť v podobe jednoznačného neodvolateľného vyhlásenia o vine, ktorým prejavil kritický vzťah k svojej trestnej činnosti. Prezentoval, že si uvedomuje negatívne účinky užívania drog a zároveň aj rozhodnutie drogy prestať užívať a snahu viesť riadny život. Je pochopiteľne len v jeho moci, či tieto snahy premení na skutočnosť, no u osôb drogovo závislých je uvedomenie si pravých deštruktívnych účinkov drogy na svoj organizmus kľúčové. Podľa správy z miesta bydliska je slobodný. Doposiaľ sa do konfliktu so zákonom dostal opakovaným spáchaním dopravných priestupkov a spáchaním nedbanlivostného prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s porušením zákonných povinností vodiča. Pred spáchaním predmetného trestného činu, teda predsa len nevedol riadny život, a tak nebolo možné zohľadniť poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j/ Tr. zák. Treba dodať, že hoci obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil svoju vinu, následne sa odmietol na dokazovaní vykonávanom na hlavnom pojednávaní dňa 02.05.202019 zúčastniť, pričom v prípravnom konaní nielen ešte ako zadržaný, ale aj ako obvinený využil svoje právo a odmietol vypovedať, pričom aj pri rozhodovaní o vzatí do väzby pred sudcom pre prípravné konanie postupoval obdobne. Nebolo by teda v súlade so zákonom zohľadniť poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n/ Tr. zák. Pri napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom v zmysle tohto ustanovenia Trestného zákona by totiž jednak malo ísť o aktívnu činnosť páchatel'a trestného činu predstavujúcu pomoc príslušným orgánom, a jednak jeho pomoc by mala smerovať k objasneniu trestnej činnosti. Pod aktívnou činnosťou páchatel'a je pritom potrebné rozumieť napríklad situáciu, keď páchatel' iniciatívne vyvinie snahu, ktorá napomôže orgánom činným v trestnom konaní odhaliť trestnú činnosť, ktorá by odhalená bez jeho pričinenia nebola, alebo jej odhalenie by bolo podstatne sťažené, keď napomôže identifikovať ďalších neznámych páchatel'ov, ktorí príslušným orgánom neboli známi, či napomôže príslušným orgánom zadovážiť podstatné, významné dôkazy, bez ktorých by objasnenie veci nebolo možné, alebo by bolo podstatne sťažené a ktoré by príslušné orgány inak neodhalili a podobne. Obžalovaný nebol v zmysle uvedeného takto aktívny vo vzťahu k príslušným orgánom.

- 15 - 8To 39/2019

Na druhej strane ale v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní neodvolateľne vyhlásil svoju vinu. K tomu je potrebné uviesť, že analógia je pri aplikácii Trestného zákona prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. /R44/2017 - Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016/.

Podľa správy zo Sociálnej poisťovne od 01.01.2016 obžalovaný nebol poberateľov dávky v nezamestnanosti ani dávky dôchodkového poistenia, mal vyplácanú v troch obdobiach dávku nemocenského postenia a od 12.10.2015 do 19.06.2017 bol 5krát zamestnaný. Obžalovaný teda prejavil ochotu získať legálne zamestnanie a z neho plynúci príjem. Odvolací súd obžalovanému zohľadnil poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. l/ Tr. zák. a neprítomnosť príťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák., a teda postup podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. Zároveň postupoval analogicky k § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. keďže sa obžalovaný výrazne podieľal na urýchlení konania svojim vyhlásením o vine, neprejavil doposiaľ náchylnosť na páchanie úmyselných trestných činov, jeho priestupky neboli početné a neboli výrazne závažnejšie. Nebolo jednoznačne preukázané, že by predaj drog bol hlavným zdrojom príjmu obžalovaného. Podľa odvolacieho súdu je potom účel trestu možné dosiahnuť už kratším trestom odňatia slobody, ako trestom odňatia slobody v rámci spodnej hranice trestnej sadzby uvedenej v § 172 ods. 1 Tr. zák. Vyššie uvedeným analogickým postupom odvolací súd považoval u obžalovaného za primeraný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov.

Absencia doterajšej bezúhonnosti v spojení s povahou trestnej činnosti a požiadavkou individuálnej a generálnej prevencie ale vylučovali, aby výkon tohto trestu odňatia slobody bolo odôvodnené a zákonné podmienčne odložiť, či už s probačným dohľadom alebo bez neho.

S výrokmi o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody u oboch obžalovaných a uložením ochranného dohľadu obžalovanej sa odvolací súd stotožnil z dôvodu ich odôvodnenosti a zákonnosti.

Pokiaľ prokurátor navrhol uložiť trest prepadnutia zaistených vecí, je k tomu potrebné uviesť, že uloženie takéhoto trestu vyžaduje preukázanie vlastníckeho práva niektorého z obžalovaných k nim. V tomto smere ale po vykonanom dokazovaní zostali pochybnosti, ktoré neboli odstránené a preto takýto trest odvolací súd neukladal.

- 16 - 8To 39/2019

Výroky o ochrannom liečení za takej situácie neboli žiadnym z odvolateľov napadnuté a preto zostali týmto rozsudkom nedotknuté rovnako ako výroky o vine obžalovaných.

Oproti odvolaniu okresného prokurátora a odvolaniu obžalovaného, odvolanie obžalovanej odvolací súd považoval za nedôvodné a ako také ho postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.